

Податки та підприємництво: оцінки та очікування

Жовтень 2019

РЕЙТИНГ

Методологія

- Аудиторія: населення України від 18 років і старші.
- Вибірка репрезентативна за віком, статтю, регіонами і типом поселення.
Вибіркова сукупність: **2000 респондентів**
- Особисте формалізоване інтерв'ю (**face-to-face**)
- Помилка репрезентативності дослідження: **не більше 2,2%**
- Терміни проведення: **22-30 жовтня 2019 р.**

Розподіл областей:

РЕЗЮМЕ

- Згідно результатів опитування, проведеного Соціологічною групою «Рейтинг», **38% опитаних зазначили, що хотіли б зайнятися власною справою**. 10% стверджували, що вже мають власний бізнес. У той же час **половина опитаних не висловили бажання займатися підприємництвом**. Найвищий рівень запиту на започаткування власної справи спостерігається серед чоловіків, наймолодших та більш заможних опитаних, а також тих респондентів, які працюють у приватному секторі.
- **Серед останніх владних ініціатив щодо врегулювання бізнесу найбільшою підтримкою користується ухвалення законодавства, яке боротиметься зі схемами, які використовує великий бізнес для виведення грошей за кордон і ухилення від податків (74%)**. Дві третини опитаних підтримують запровадження повернення частини коштів покупцю (кешбек), у випадку якщо продавець не видав фіскальний чек на товар, а також створення додатку на зразок Приват24 чи Монобанк, який дозволить сплачувати всі податки у смартфоні. Більше половини підтримують ініціативи щодо розширення сфери застосування касових апаратів (РРО), запровадження великих штрафів для бізнесу, якщо товар буде продаватися без чеку та можливість отримувати електронний чек замість паперового. Близько 40% виступають за ліквідацію податкової міліції і створення Бюро фінансових розслідувань, запровадження одноразового декларування (за ставкою 9-10%) громадянами наявного у них майна та коштів, з якого не сплачено податки, а також введення окремого податку для підприємців у галузі комп'ютерних технологій. При цьому слід зазначити, що серед тих, хто веде свій бізнес, або ж хоче мати власну справу швидше не підтримуються, аніж підтримуються ініціативи щодо повернення частини коштів покупцю (кешбек) або ж запровадження штрафів за невидачу чеку та розширення сфери застосування касових апаратів.
- **Половина опитаних вважають, що розширення застосування касових апаратів (РРО) – це скоріше наведення порядку у сфері сплати податків**. Водночас **38% вважають такий крок влади швидше утисками малого підприємництва**. Останнє твердження користується значною підтримкою серед тих, хто вже має власну справу.

- **79% опитаних вважають, що податки сприяють розвитку України**. 74% переконані, що посилення контролю за сплатою податків призведе до покращення економічного становища в Україні. 68% переконані, що своєчасна сплата податків забезпечує достойну пенсію в майбутньому, і стільки ж підтримують твердження, що за несплату податків потрібно запроваджувати жорстку кримінальну відповідальність. При цьому **не менше двох третин переконані, що розмір податків в Україні є дуже високим**. Останню тезу найбільше підтримують ті, хто має власний бізнес. Окрім того серед цієї категорії опитаних найменшою підтримкою користуються твердження стосовно запровадження жорсткої кримінальної відповідальності за несплату податків, та те, що своєчасна сплата фіскальних зборів забезпечує достойну пенсію в майбутньому.
- **47% опитаних вважають, що основну частину податків потрібно в першу чергу спрямовувати у соціальну сферу (медицина, освіта, пенсії, субсидії)**. 39% вважають, що за рахунок податків в першу чергу потрібно реформувати і розвивати економіку, розбудовувати нову інфраструктуру держави.
- **Більше 70% переконані, що потрібно збільшувати розмір податків для олігархів та великого бізнесу**. При цьому стосовно підтримки такої ініціативи стосовно фізичних осіб підприємців (ФОПів), малих підприємств та найманих працівників думки цілком протилежні. Більше 70% виступають або за те, щоб залишити податки для цих категорій без змін, або ж навпаки зменшити. Щодо середнього бізнесу то думки опитаних розділилися наступним чином: 25% підтримують їх збільшення для середнього бізнесу, 30% – за зменшення податків, стільки ж – за те, щоб нічого не змінювати. Підприємці, та ті, хто хочуть мати власну справу, на відміну від інших категорій населення, виступають швидше за зменшення податків для всіх категорій бізнесменів, за винятком олігархів.
- **85% підтримують посилення відповідальності за несплату податків для олігархів та великого бізнесу**. 58% підтримують таку ініціативу щодо середнього бізнесу. Натомість для представників малого підприємництва думки опитаних розділилися: близько 40% підтримують посилення рівня покарань за несплату податків, стільки ж – проти. Останніх більше серед тих, хто має власну справу.

РЕЗЮМЕ

РЕЙТИНГ

- **60%** стикалися з ситуацією, коли продавець не видавав жодного чеку за придбані товари або послуги (29% - часто, 31% - час від часу), 38% - не стикалися з цим. Частіше з такою ситуацією стикалися молодь і ті, хто мають власну справу.
- Лише **13%** опитаних отримували протягом останнього року зарплату «у конверті», **85%** - не мали такого досвіду. Частіше про отримання зарплати «в конверті» зазначали молодь і люди середнього віку, бажаючі мати свою справу і зайняті у приватній сфері (в останній категорії таких – 31%)
- Половина опитаних знають суму податків, яку сплачують державі щомісяця при отриманні зарплати/прибутку, майже **30%** - не знають, кожен п'ятий – вказав, що не отримує зарплати/прибутку. Більш обізнані із величиною податків молодші і люди середнього віку, з вищим рівнем доходів, підприємці та охочі мати свою справу.
- Серед державних інституцій опитані найбільше довіряють армії та Президенту (більше 60%). Відносно високий рівень довіри також до Уряду (42%), Верховної Ради (41%), СБУ (37%). До всіх інших державних інституцій швидше переважає недовіра. Так, поліції довіряють 32%, не довіряють – 53%, Національному банку України довіряють – 28%, не довіряють – 45%, Державній митній службі 21% та 55% відповідно, Державній податковій службі – 21% та 52%, Міністерству фінансів – 18% та 52%. Найменше опитані довіряють судам (довіряють – 15%, не довіряють – 66%) та прокуратурі (довіряють 14%, не довіряють – 70%).

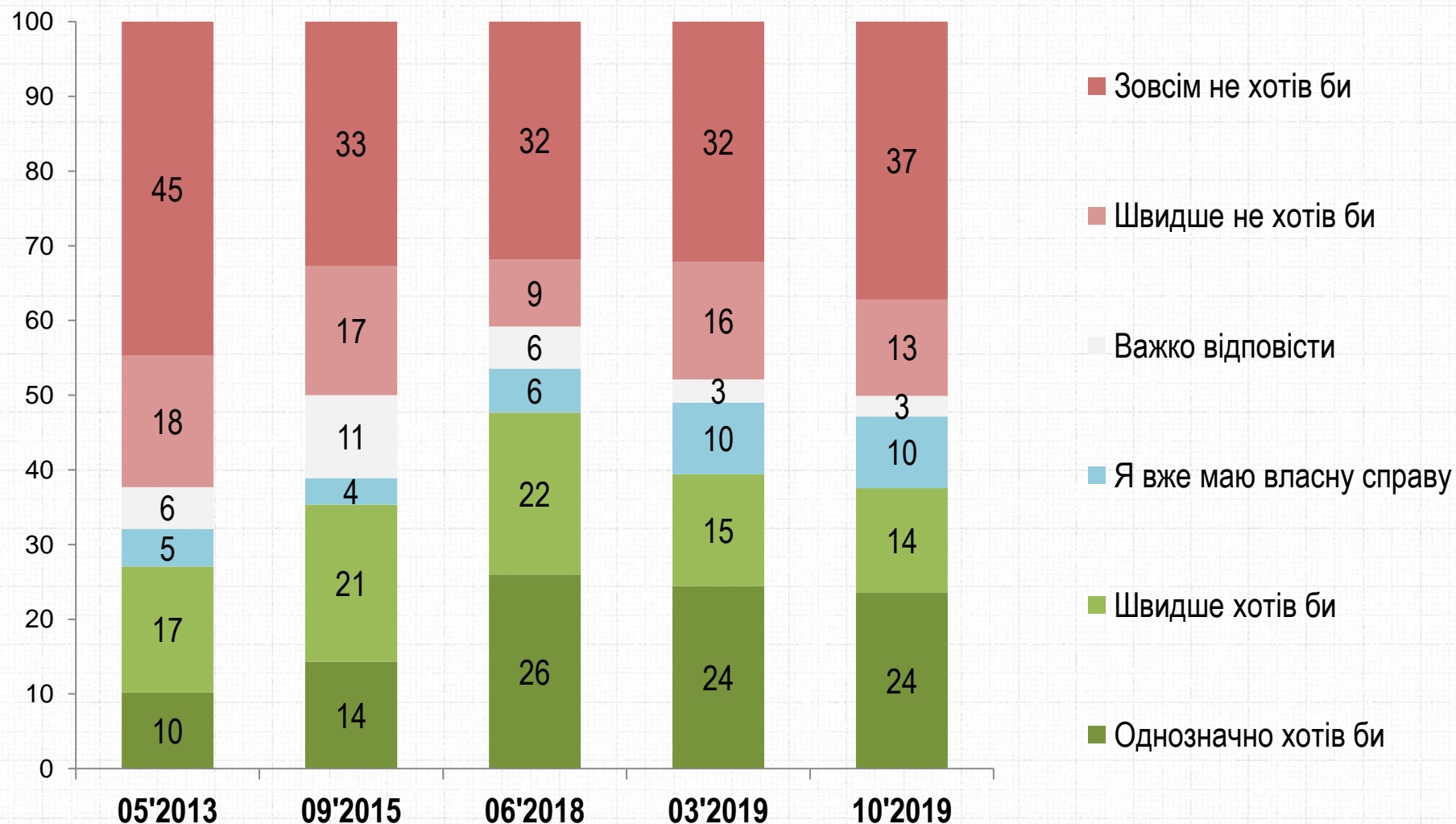
- Реформа армії відносно краще оцінюється опитаними – 31% оцінили цю реформу позитивно, ще 23% – нейтрально і стільки ж сказали, що не знають нічого про це, лише 14% – негативно. Також відносно кращу оцінку опитані дали реформам в поліції: 18% оцінили її позитивно, 25% - нейтрально, третина – негативно. Найбільш негативну оцінку отримали реформи судів і прокуратури (32-35% - негативно, 21% - нейтрально, 9-10% - позитивно, ще чверть – нічого не знають про це). Про реформи у СБУ, митній і податковій службі опитані поінформовані відносно менше – по 30% нічого не знають про зміни у цих інституціях. При цьому 10-13% оцінюють їх позитивно, 21-22% - нейтрально, 24-25% - негативно.

РЕЙТИНГ

Запит на підприємництво

Чи хотіли б Ви зайнятися власною справою, підприємництвом?

РЕЙТИНГ

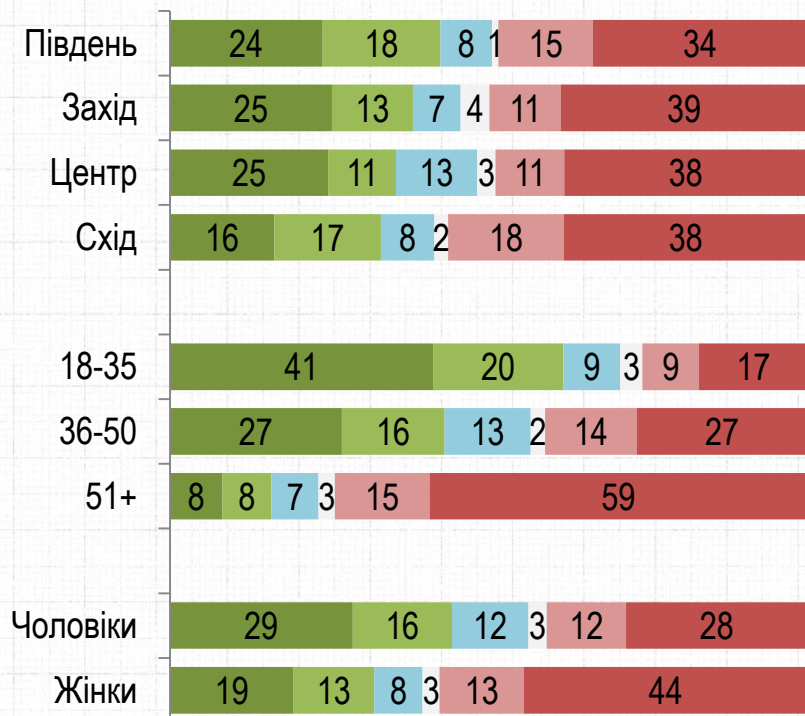

Чи хотіли б Ви зайнятися власною справою, підприємництвом?

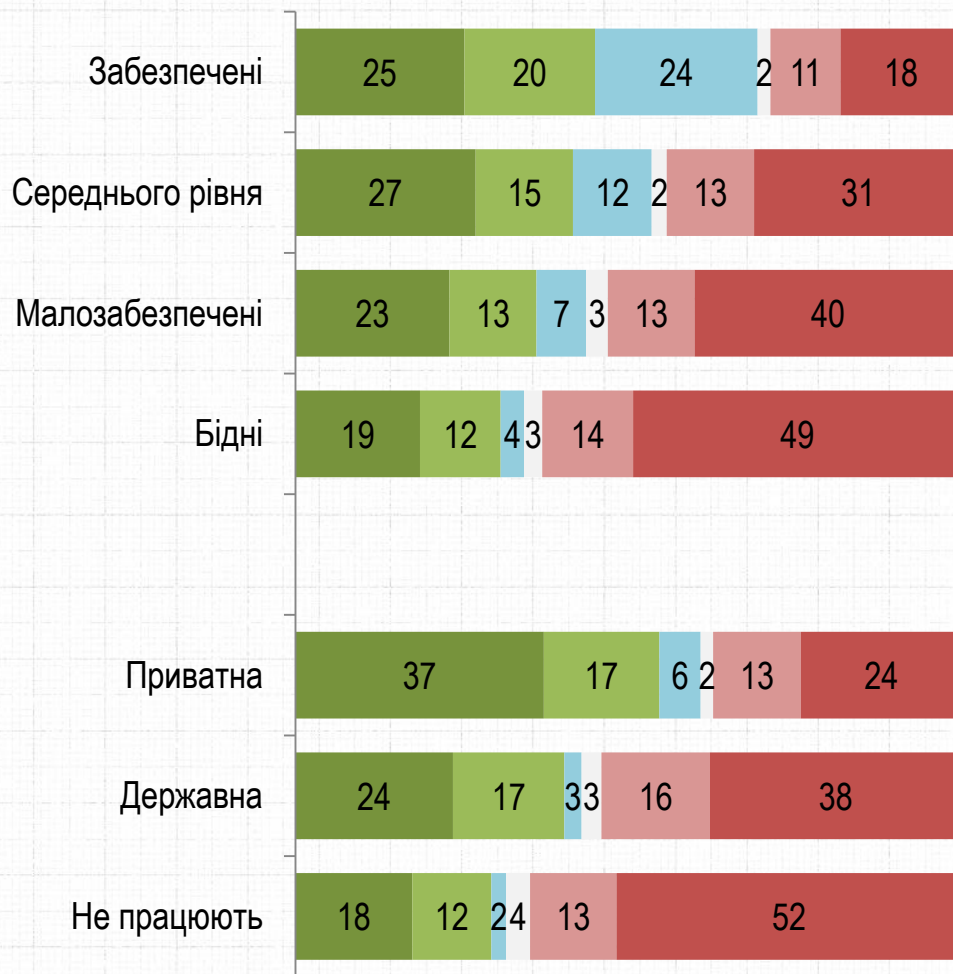
РЕЙТИНГ

- Однозначно хотів би
- Швидше хотів би
- Я вже маю власну справу
- Важко відповісти
- Швидше не хотів би
- Точно не хотів би

Регіони. Вік. Стать

Дохід. Сфера зайнятості.

Підтримка ініціатив влади у сфері підприємництва

Чи підтримуєте Ви такі ініціативи влади?

РЕЙТИНГ

Чи підтримуєте Ви такі ініціативи влади?

РЕЙТИНГ

Відповіді «так», %

РЕГІОНИ, ВІК	Захід	Центр	Південь	Схід	18-35	36-50	51+
Ухвалення законодавства, яке боротиметься зі схемами, які використовує великий бізнес для виведення грошей за кордон і ухилення від оподаткування	64	76	82	72	74	76	72
Повернення частини коштів покупцю (кешбек), якщо продавець не видав фіскальний чек на товар	62	62	61	65	70	60	57
Створення додатку на зразок Приват24 чи Монобанк, який дозволить сплачувати всі податки у смартфоні (податкова у смартфоні)	55	62	70	62	80	66	45
Розширення сфери застосування касових апаратів (РРО)	59	58	58	57	65	56	54
Запровадження великих штрафів для бізнесу, якщо товар буде продаватись без чеку	56	56	55	56	56	53	57
Можливість отримувати електронний чек замість паперового при здійсненні покупок	57	55	55	51	70	57	43
Ліквідацію податкової міліції і створення Бюро фінансових розслідувань	49	41	39	33	47	41	39
Запровадження одноразового декларування (за ставкою 9-10) громадянами наявного у них майна та коштів, з якого не сплачено податки	41	36	45	46	41	44	38
Введення окремого податку для підприємців у галузі комп'ютерних технологій	38	39	37	37	45	42	30

Чи підтримуєте Ви такі ініціативи влади?

РЕЙТИНГ

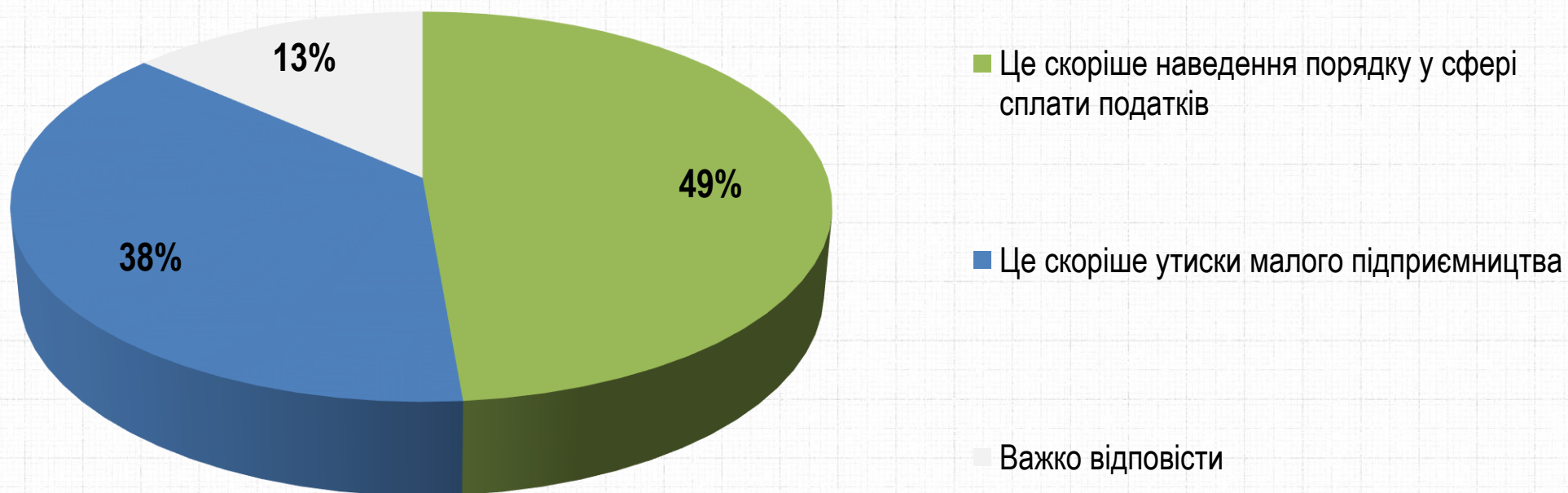
Відповіді «так», %

БАЖАННЯ МАТИ ВЛАСНУ СПРАВУ, СФЕРА ЗАЙНЯТОСТІ

	Мають справу	Хочуть мати	Не хочуть мати	Підприємці	Державна	Приватна	Не працюють
Ухвалення законодавства, яке боротиметься зі схемами, які використовує великий бізнес для виведення грошей за кордон і ухилення від оподаткування	72	78	70	75	78	76	69
Створення додатку на зразок Приват24 чи Монобанк, який дозволить сплачувати всі податки у смартфоні (податкова у смартфоні)	73	76	50	73	67	70	51
Повернення частини коштів покупцю (кешбек), якщо продавець не видав фіскальний чек на товар	43	69	61	41	70	60	62
Розширення сфери застосування касових апаратів (РРО)	38	65	57	33	65	58	59
Запровадження великих штрафів для бізнесу, якщо товар буде продаватись без чеку	34	59	58	28	60	54	60
Можливість отримувати електронний чек замість паперового при здійсненні покупок	54	67	47	50	63	61	48
Ліквідацію податкової міліції і створення Бюро фінансових розслідувань	33	47	39	34	44	44	40
Запровадження одноразового декларування (за ставкою 9-10) громадянами наявного у них майна та коштів, з якого не сплачено податки	36	46	38	39	45	43	37
Введення окремого податку для підприємців у галузі комп'ютерних технологій	39	44	33	37	39	40	36

На Вашу думку, розширення застосування касових апаратів (РРО) – це скоріше наведення порядку у сфері сплати податків, чи це скоріше утиски малого підприємництва?

РЕЙТИНГ

На Вашу думку, розширення застосування касових апаратів (РРО) – це скоріше наведення порядку у сфері сплати податків, чи це скоріше утиски малого підприємництва?

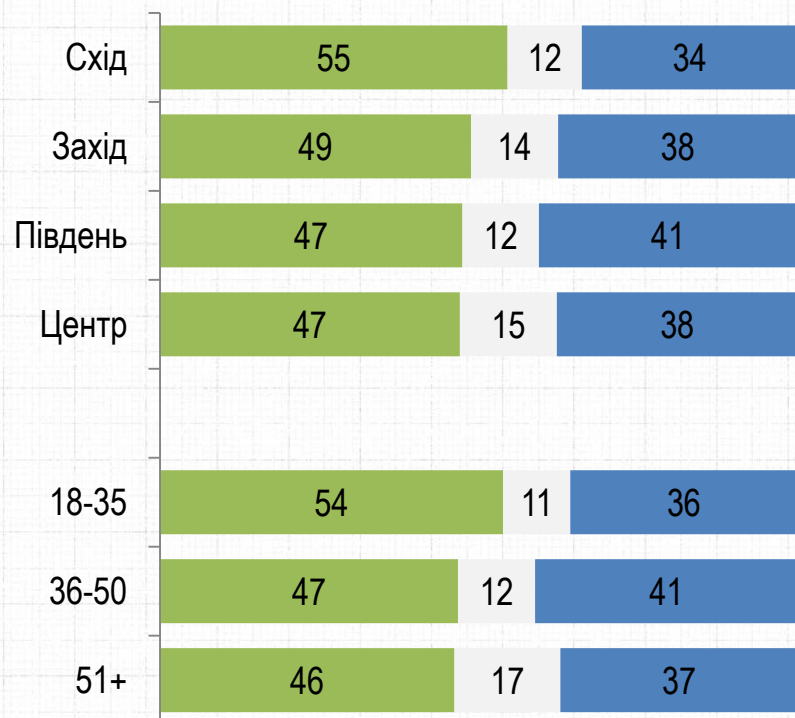
РЕЙТИНГ

■ Це скоріше наведення порядку у сфері сплати податків

■ Важко відповісти

■ Це скоріше утиски малого підприємництва

Регіони. Вік

Бажання мати власну справу. Сфера зайнятості

РЕЙТИНГ

Напря́м податково́ї полі́тики

Ви погоджуєтесь чи не погоджуєтесь з такими твердженнями?

РЕЙТИНГ

Погоджуюсь

Важко відповісти

Не погоджуюсь

Податки сприяють розвитку України

79

8

13

Посилення контролю за сплатою податків призведе до покращення економічного становища в Україні

74

10

16

Розмір податків в Україні є дуже високий

68

20

12

Своєчасна сплата податків забезпечує достойну пенсію в майбутньому

68

9

23

За несплату податків потрібно запровадити жорстку кримінальну відповідальність

65

12

24

Ви погоджуєтесь чи не погоджуєтесь з такими твердженнями?

РЕЙТИНГ

Відповіді «погоджуюсь», %

РЕГІОНИ, ВІК, ДОХІД	Захід	Центр	Південь	Схід	18-35	36-50	51+
Податки сприяють розвитку України	81	77	79	80	75	77	83
Посилення контролю за сплатою податків призведе до покращення економічного становища в Україні	74	73	74	73	71	71	78
Розмір податків в Україні є дуже високий	66	66	73	72	68	73	66
Своєчасна сплата податків забезпечує достойну пенсію в майбутньому	73	67	64	71	65	64	74
За несплату податків потрібно запровадити жорстку кримінальну відповідальність	66	66	62	62	57	63	71

Ви погоджуєтесь чи не погоджуєтесь з такими твердженнями?

РЕЙТИНГ

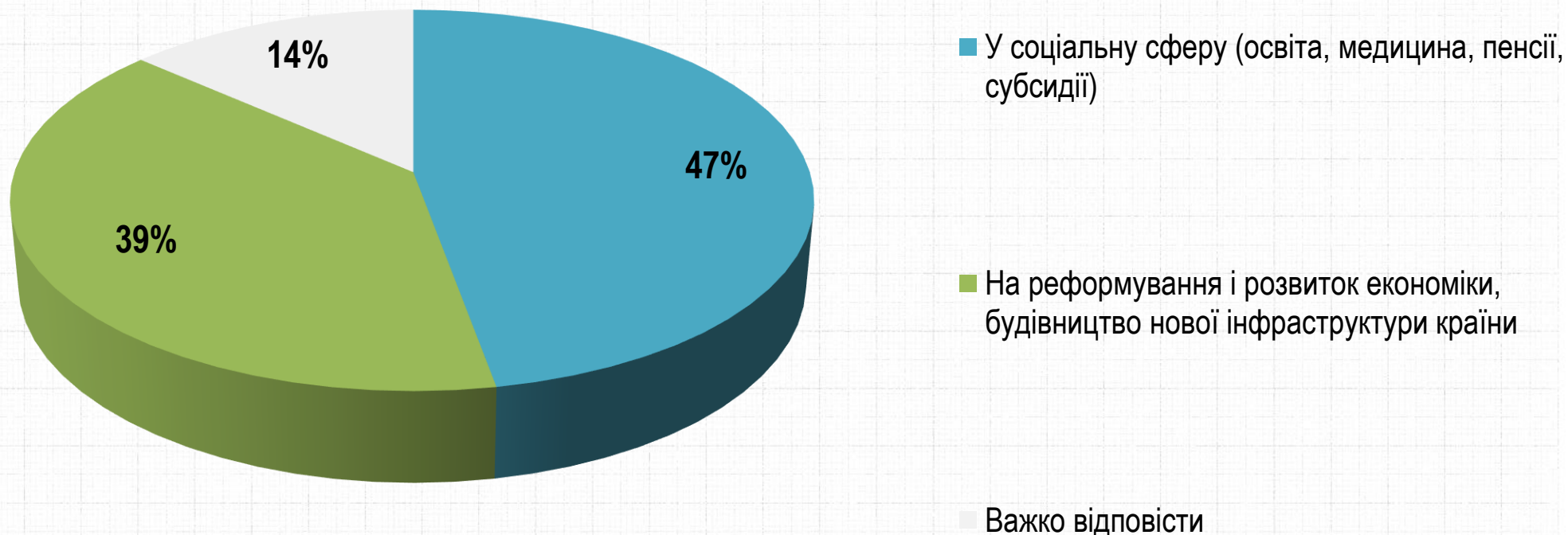
Відповіді «погоджуюсь», %

БАЖАННЯ МАТИ ВЛАСНУ СПРАВУ, СФЕРА ЗАЙНЯТОСТІ

	Мають справу	Хочуть мати	Не хочуть мати	Підприємці	Державна	Приватна	Не працюють
Податки сприяють розвитку України	77	79	80	75	80	77	81
Посилення контролю за сплатою податків призведе до покращення економічного становища в Україні	65	73	76	62	75	72	76
Розмір податків в Україні є дуже високий	73	72	65	76	72	71	62
Своєчасна сплата податків забезпечує достойну пенсію в майбутньому	56	66	72	55	71	63	72
За несплату податків потрібно запровадити жорстку кримінальну відповідальність	47	62	69	43	65	63	69

Куди, на Вашу думку, потрібно скеровувати основну частину податків – у соціальну сферу (освіта, медицина, пенсії, субсидії) чи на реформування і розвиток економіки, будівництво нової інфраструктури країни?

РЕЙТИНГ

Куди, на Вашу думку, потрібно скеровувати основну частину податків – у соціальну сферу (освіта, медицина, пенсії, субсидії) чи на реформування і розвиток економіки, будівництво нової інфраструктури країни?

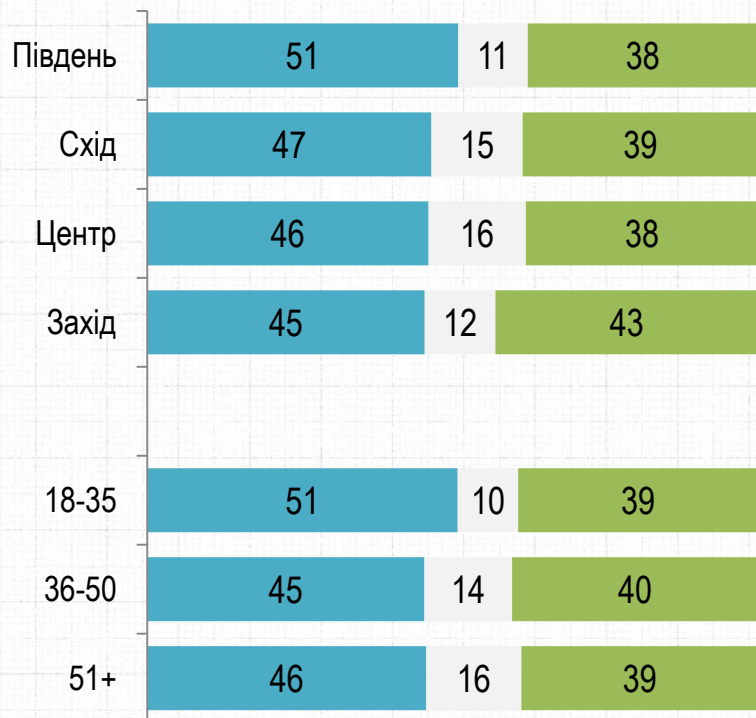
РЕЙТИНГ

■ У соціальну сферу

■ Важко відповісти

■ На реформування і розвиток економіки, інфраструктури

Регіони. Вік. Патерналізм

Бажання мати власну справу. Сфера зайнятості

Як Ви вважаєте, що краще для держави, збільшувати, зменшувати, чи не змінювати розмір податків для наступних категорій?

РЕЙТИНГ

Збільшувати

Не змінювати

Важко відповісти

Зменшувати

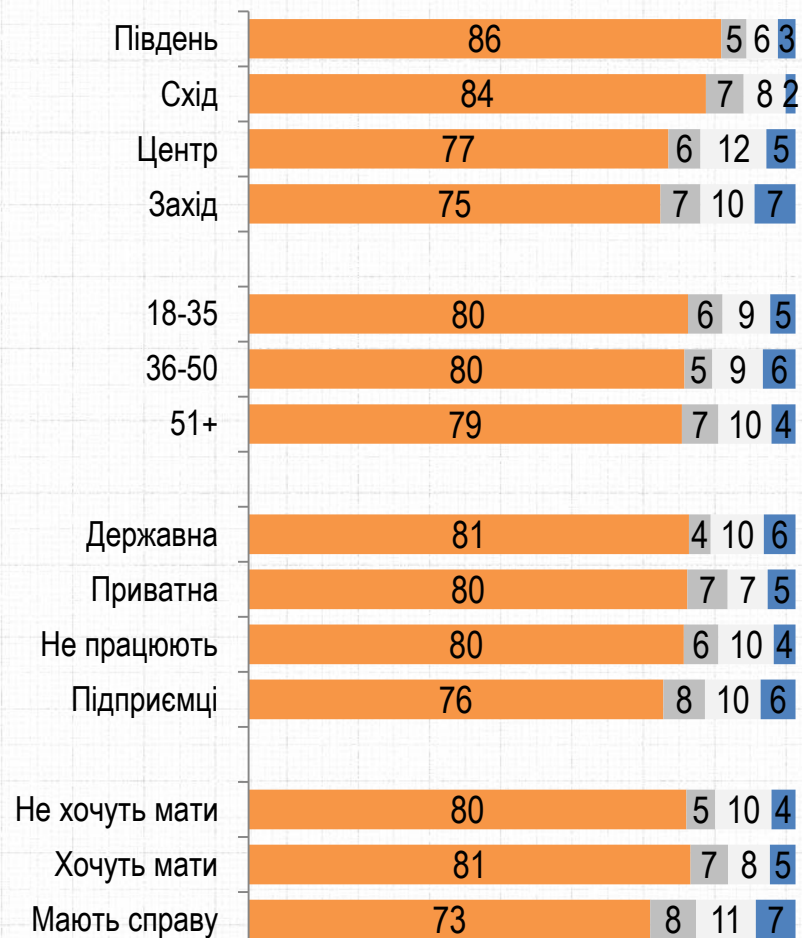

Як Ви вважаєте, що краще для держави, збільшувати, зменшувати, чи не змінювати розмір податків для наступних категорій?

РЕЙТИНГ

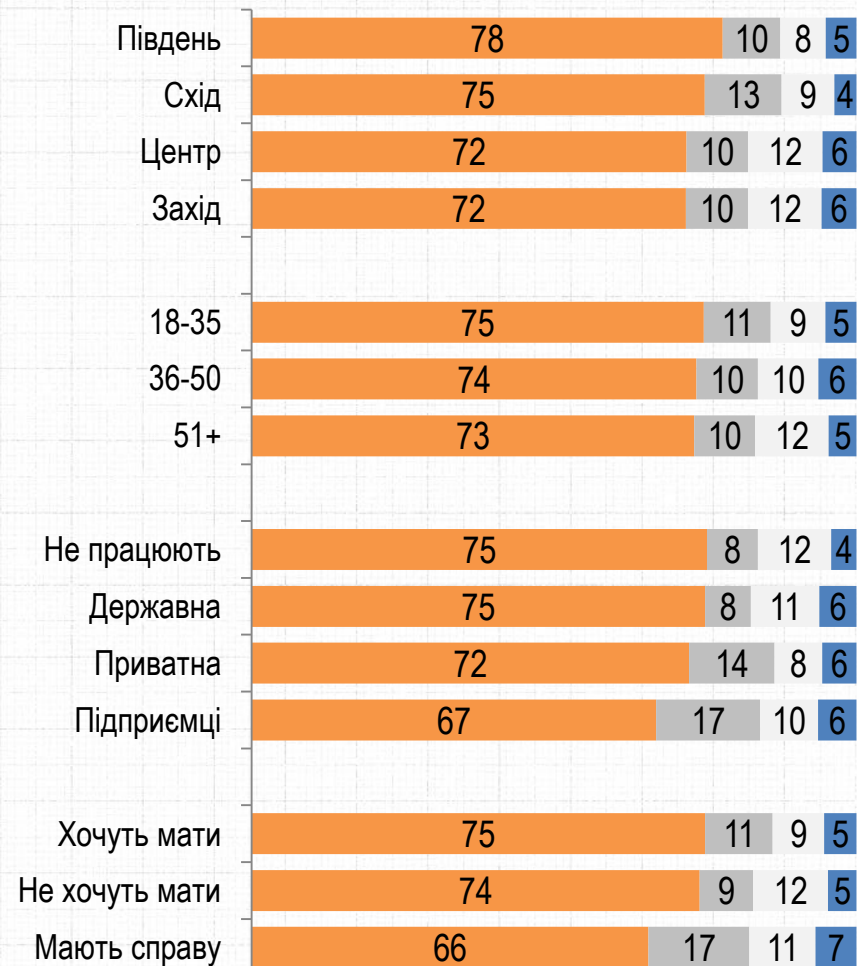
Олігархи

Збільшувати Не змінювати

Великий бізнес

Важко відповісти Зменшувати

Як Ви вважаєте, що краще для держави, збільшувати, зменшувати, чи не змінювати розмір податків для наступних категорій?

РЕЙТИНГ

Середній бізнес

Малі підприємства

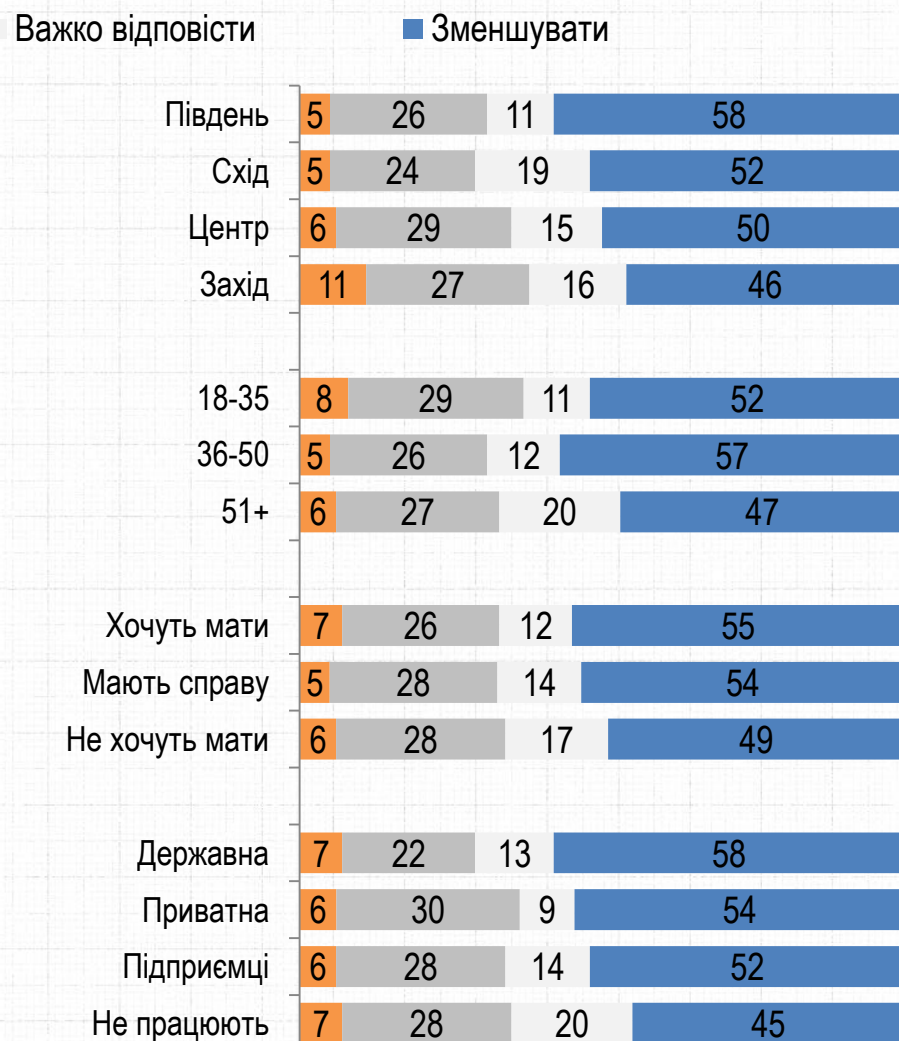
Як Ви вважаєте, що краще для держави, збільшувати, зменшувати, чи не змінювати розмір податків для наступних категорій?

РЕЙТИНГ

Фізичні особи підприємці

Наймані працівники

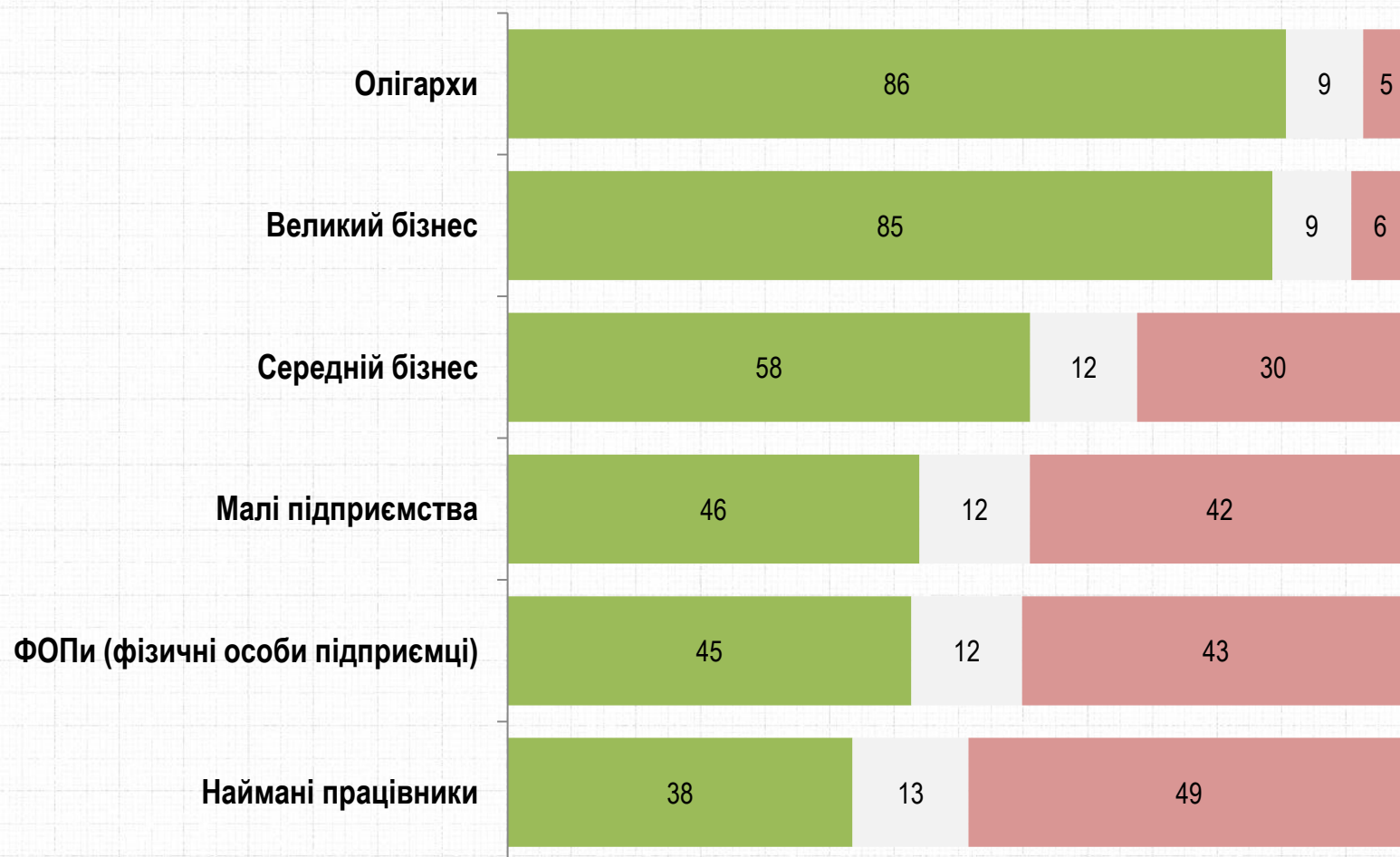
Чи підтримуєте Ви посилення відповідальності за несплату податків наступним категоріям?

РЕЙТИНГ

■ Скоріше підтримую

■ Важко відповісти

■ Скоріше не підтримую

Чи підтримуєте Ви посилення відповідальності за несплату податків наступним категоріям?

РЕЙТИНГ

Відповіді «скоріше підтримую», %

РЕГІОНИ, ВІК	Захід	Центр	Південь	Схід	18-35	36-50	51+
Олігархи	88	82	91	85	85	85	88
Великий бізнес	87	81	89	83	83	84	86
Середній бізнес	65	58	57	46	57	57	60
Малі підприємства	50	47	44	35	44	44	48
ФОПи (фізичні особи підприємці)	50	46	42	35	44	43	47
Наймані працівники	44	40	35	27	37	36	40

Чи підтримуєте Ви посилення відповідальності за несплату податків наступним категоріям?

РЕЙТИНГ

Відповіді «скоріше підтримую», %

БАЖАННЯ МАТИ ВЛАСНУ СПРАВУ, СФЕРА ЗАЙНЯТОСТ

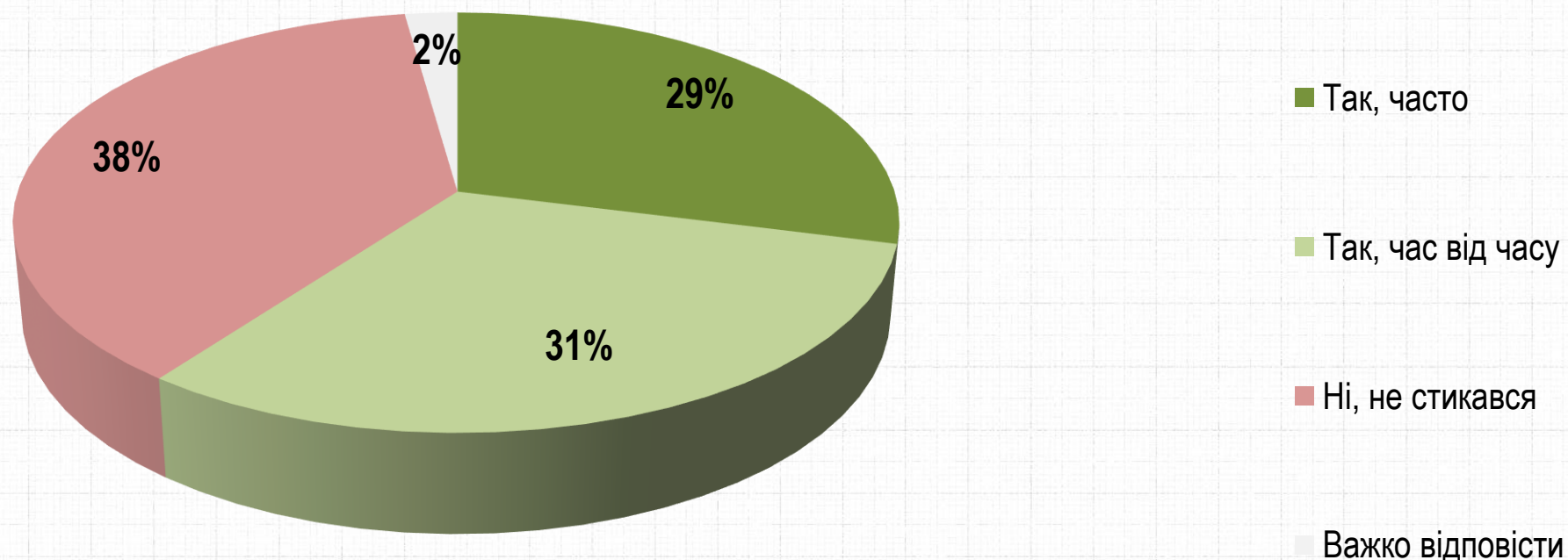
	Мають справу	Хочуть мати	Не хочуть мати	Підприємці	Державна	Приватна	Не працюють
Олігархи	79	88	86	78	87	87	87
Великий бізнес	77	86	85	78	86	85	85
Середній бізнес	48	58	60	48	61	58	58
Малі підприємства	38	46	47	36	50	44	46
ФОПи (фізичні особи підприємці)	32	45	46	31	51	42	45
Наймані працівники	31	38	40	31	43	35	39

РЕЙТИНГ

Сплата податків

Чи стикалися Ви протягом останнього року з ситуацією, коли продавець не видавав вам жодного чеку за придбані товари або послуги?

РЕЙТИНГ

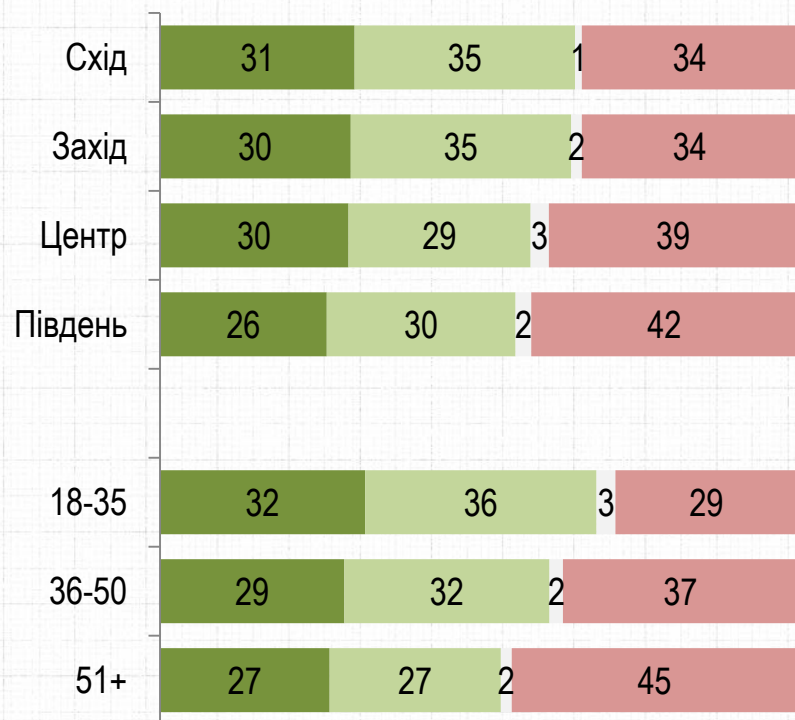

Чи стикалися Ви протягом останнього року з ситуацією, коли продавець не видавав вам жодного чеку за придбані товари або послуги?

РЕЙТИНГ

- Так, часто
- Так, час від часу
- Важко відповісти
- Ні, не стикався

Регіони. Вік

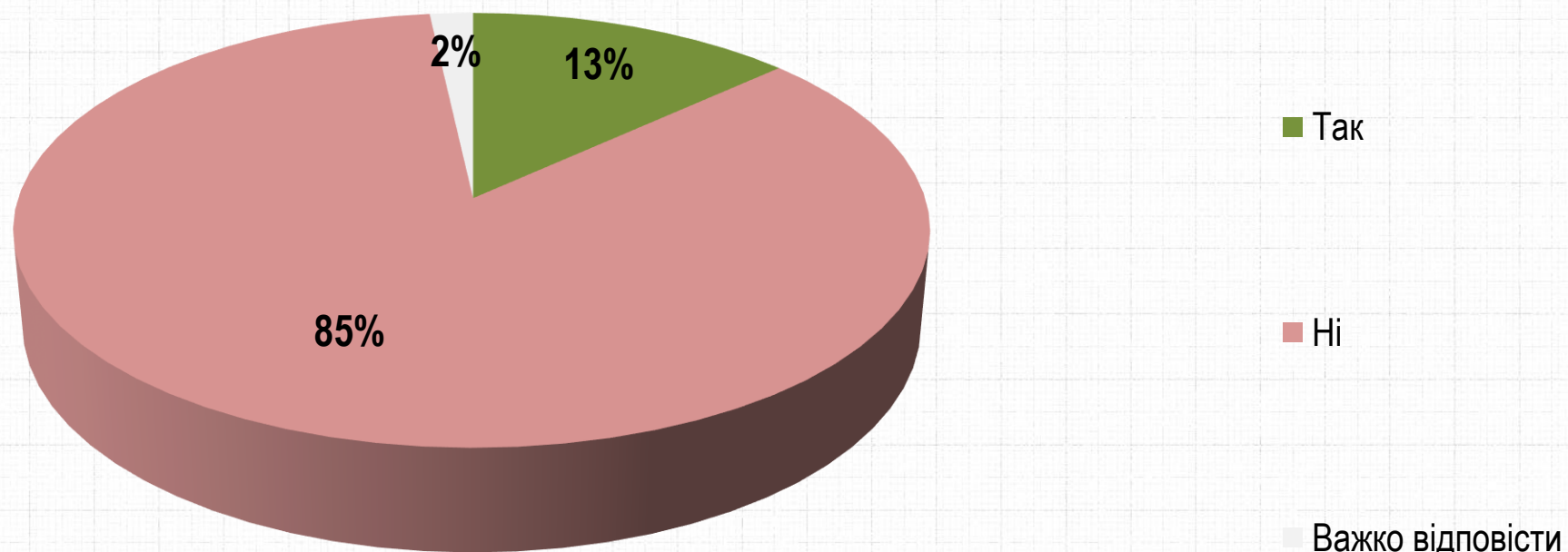

Бажання мати власну справу. Сфера зайнятості

Чи отримували Ви протягом останнього року зарплату «у конверті»?

РЕЙТИНГ

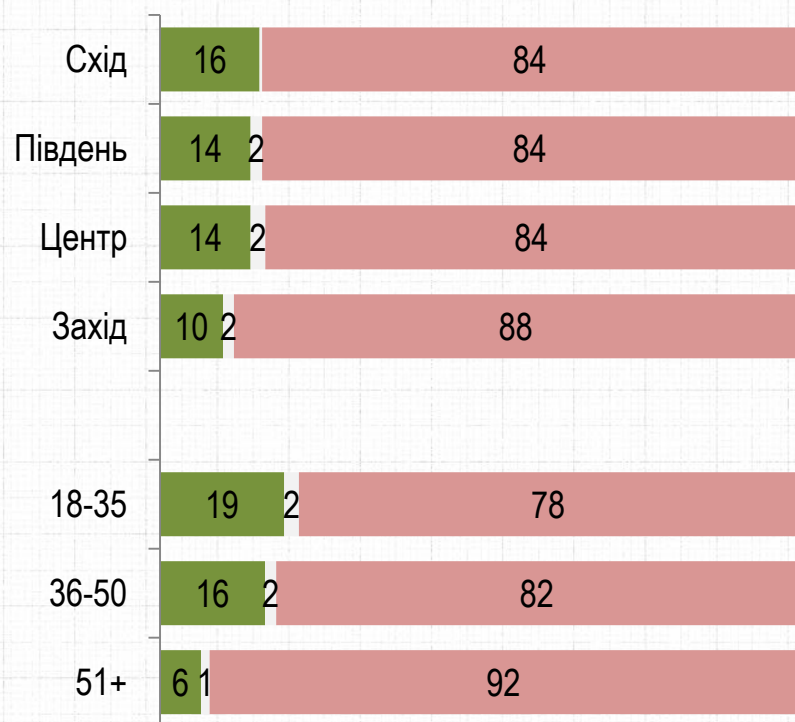

Чи отримували Ви протягом останнього року зарплату «у конверті»?

РЕЙТИНГ

- Так
- Важко відповісти
- Ні

Регіони. Вік

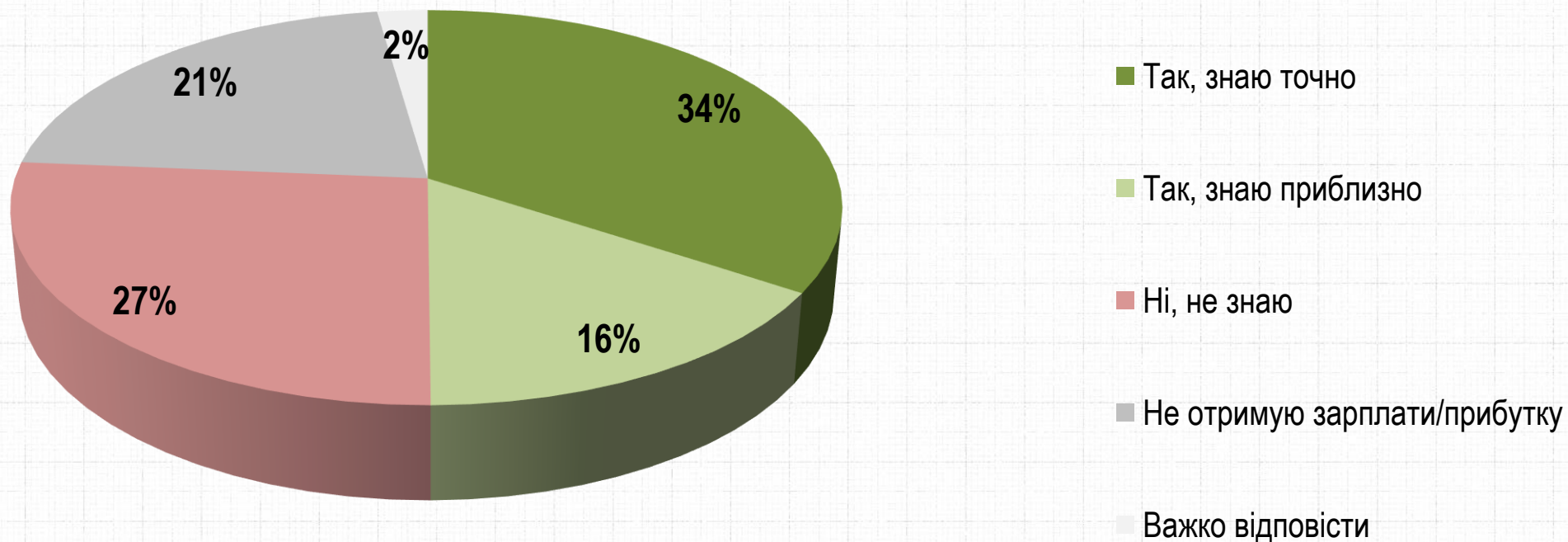

Бажання мати власну справу. Сфера зайнятості

Чи знаєте Ви, яку суму податків ви сплачуєте державі щомісяця при отриманні зарплати/прибутку?

РЕЙТИНГ

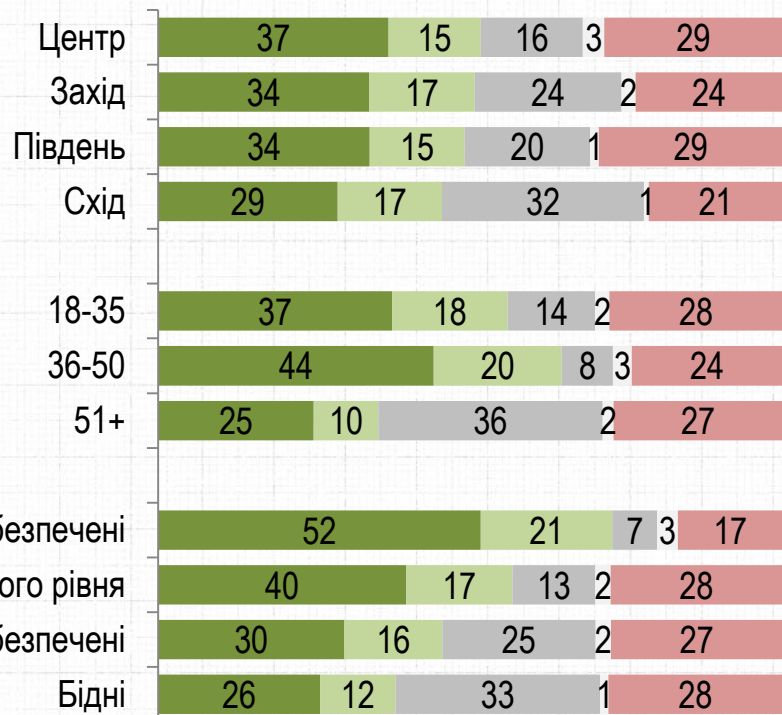

Чи знаєте Ви, яку суму податків ви сплачуєте державі щомісяця при отриманні зарплати/прибутку?

РЕЙТИНГ

- Так, знаю точно
- Так, знаю приблизно
- Не отримую зарплати/прибутку
- Важко відповісти
- Ні, не знаю

Регіони. Вік. Дохід

Бажання мати власну справу. Сфера зайнятості. Отримання з/п в конверті

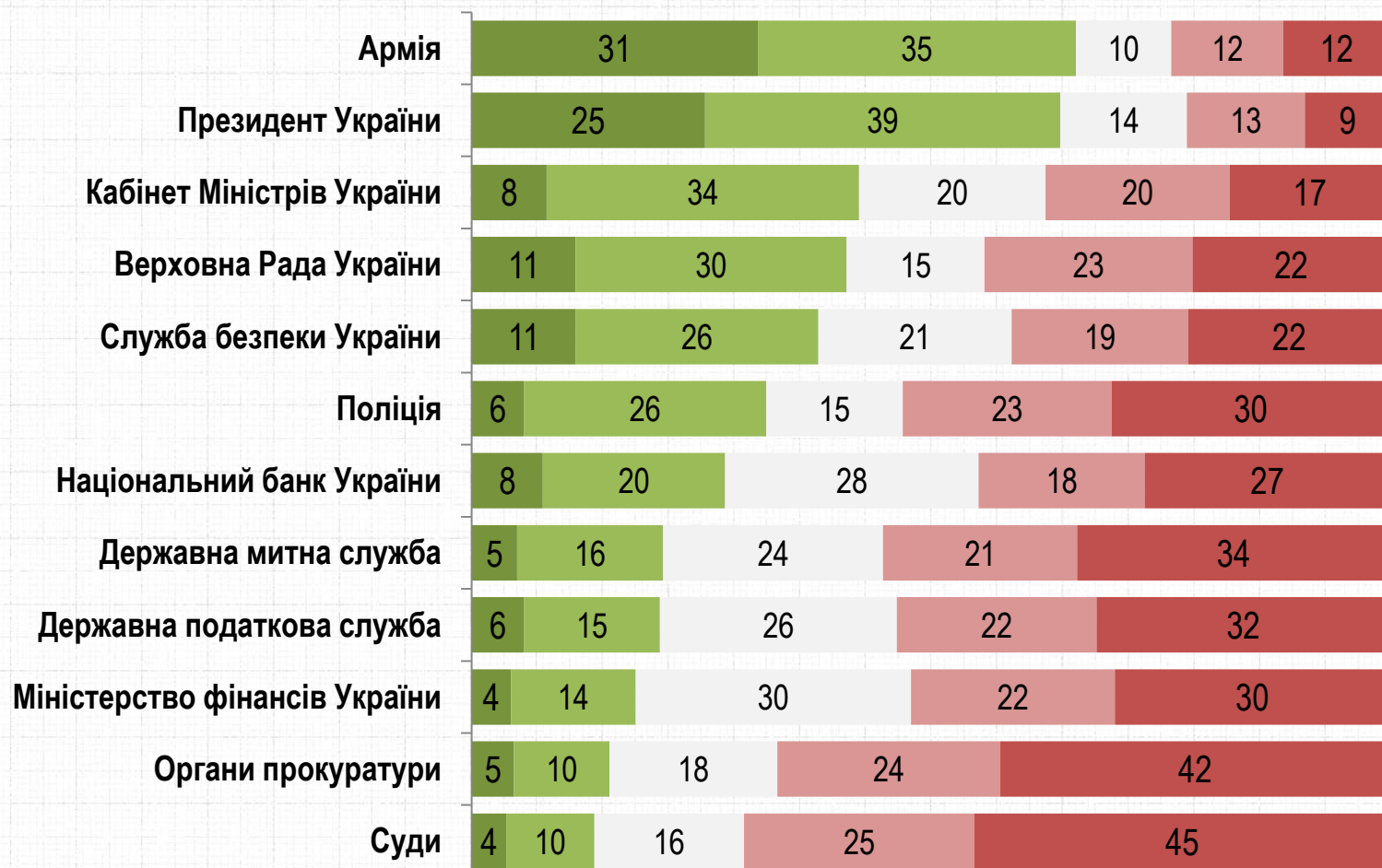
РЕЙТИНГ

Довіра до інституцій

Оцініть, будь ласка, наскільки Ви довіряєте або не довіряєте таким державним інститутам?

РЕЙТИНГ

■ Повністю довіряю ■ Швидше довіряю ■ Важко відповісти ■ Швидше не довіряю ■ Зовсім не довіряю

Оцініть, будь ласка, наскільки Ви довіряєте або не довіряєте таким державним інститутам?

РЕЙТИНГ

Сума відповідей «повністю довіряю» і «скоріше довіряю»

РЕГІОНИ, ВІК	Захід	Центр	Південь	Схід	18-35	36-50	51+
Армія	74	71	59	50	68	59	69
Президент України	63	64	69	57	68	66	60
Кабінет Міністрів України	43	42	42	41	46	41	40
Верховна Рада України	43	42	41	35	44	39	40
Служба безпеки України	39	39	34	39	47	33	34
Поліція	33	33	29	35	38	27	31
Національний банк України	25	29	30	25	33	25	25
Державна митна служба	20	23	22	17	30	17	17
Державна податкова служба	18	22	22	20	28	19	16
Міністерство фінансів України	16	19	19	15	22	17	15
Органи прокуратури	14	16	14	17	22	14	11
Суди	12	14	12	15	19	11	11

Оцініть, будь ласка, наскільки Ви довіряєте або не довіряєте таким державним інститутам?

РЕЙТИНГ

Сума відповідей «повністю довіряю» і «скоріше довіряю»

БАЖАННЯ МАТИ ВЛАСНУ СПРАВУ, СФЕРА ЗАЙНЯТОСТІ:

	Мають справу	Хочуть мати	Не хочуть мати	Підприємці	Державна	Приватна	Не працюють
Армія	64	67	66	59	66	66	67
Президент України	62	69	61	60	67	65	63
Кабінет Міністрів України	41	47	39	38	46	40	42
Верховна Рада України	38	44	40	37	43	38	42
Служба безпеки України	33	44	34	32	41	40	36
Поліція	29	33	32	26	34	31	33
Національний банк України	33	30	25	35	26	27	27
Державна митна служба	22	25	17	18	22	20	21
Державна податкова служба	27	24	17	24	19	21	20
Міністерство фінансів України	17	21	17	15	20	17	17
Органи прокуратури	15	19	12	13	17	14	15
Суди	14	16	11	13	14	13	13

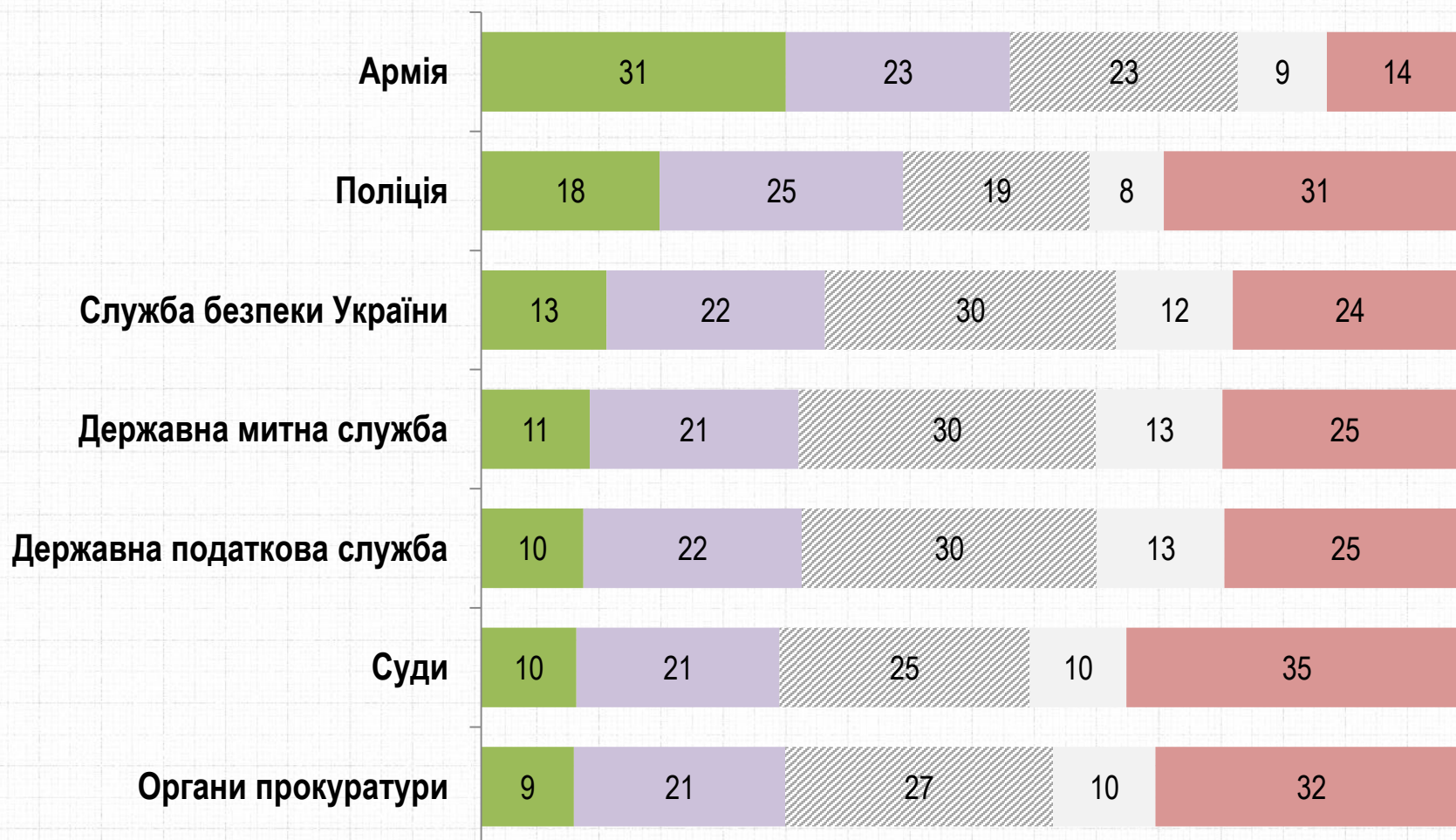
РЕЙТИНГ

Оцінка реформ

На Вашу думку, як Ви оцінюєте реформи таких державних інститутів. Якщо Ви нічого не знаєте про це, відразу скажіть?

РЕЙТИНГ

■ Позитивно ■ Нейтрально ■ Нічого не знаю про це ■ Важко відповісти ■ Негативно

На Вашу думку, як Ви оцінюєте реформи таких державних інститутів. Якщо Ви нічого не знаєте про це, відразу скажіть?

РЕЙТИНГ

Відповіді «позитивно» %

РЕГІОНИ, ВІК:

	Захід	Центр	Південь	Схід	18-35	36-50	51+
Армія	36	31	30	23	33	28	31
Поліція	19	17	19	18	24	15	16
Служба безпеки України	11	13	15	12	16	14	9
Державна митна служба	10	12	13	8	16	10	8
Державна податкова служба	8	11	12	10	15	10	7
Суди	8	9	12	11	13	10	7
Органи прокуратури	8	8	12	10	13	9	7

На Вашу думку, як Ви оцінюєте реформи таких державних інститутів. Якщо Ви нічого не знаєте про це, відразу скажіть?

РЕЙТИНГ

Відповіді «позитивно» %

**БАЖАННЯ МАТИ ВЛАСНУ СПРАВУ,
СФЕРА ЗАЙНЯТОСТІ:**

	Мають справу	Хочуть мати	Не хочуть мати	Підприємці	Державна	Приватна	Не працюють
Армія	28	36	27	26	31	36	28
Поліція	19	24	14	16	19	21	17
Служба безпеки України	10	18	9	10	13	15	12
Державна митна служба	9	16	7	8	11	14	10
Державна податкова служба	10	15	7	10	10	12	9
Суди	7	14	7	7	10	11	9
Органи прокуратури	6	13	7	4	10	11	9

КОНТАКТИ

Соціологічна група «РЕЙТИНГ»

01010, м. Київ, вул. Івана Мазепи, 3, оф.3

(+380 97) 578-6868

(+380 95) 578-6868

<http://ratinggroup.ua/>

info@ratinggroup.ua

